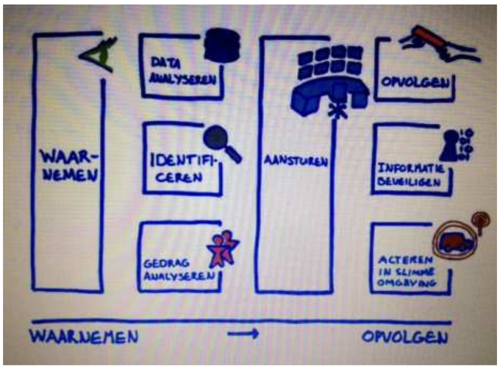
BELEIDSVISIE SENSING

1. 'Sensing' en 'sensoren', de politietaak en informatie gestuurde politie

'Sensing' is gedefinieerd als: *het waarnemen of verzamelen van informatie met betrekking tot een object of persoon met een technisch hulpmiddel (de sensor).* 'Sensoren' zijn *technische hulpmiddelen die in de kern een verlenging van de menselijke zintuigen zijn.* Het gaat dan bijvoorbeeld om microfoons om te horen, camera's om te zien, weegplaten om te kunnen voelen. Sensoren kunnen een geluid, een gebeurtenis, een beweging, een temperatuur of een gewicht herkennen. Door middel van sensoren is de politie in staat slimmer waar te nemen en dus effectiever en efficiënter de politietaak uit te voeren. Veel soorten sensoren zijn al bij de politie in gebruik. Hoofdstuk 3 van het politiedocument beschrijft welke sensoren de politie inzet in de fysieke wereld. Informatie van anderen of verkregen via eigen waarnemingen (al dan niet met behulp van sensoren) vormt de basis van het politiewerk in de dagelijkse praktijk. De uit waarneming verkregen informatie leidt, na verwerking, analyse en het toevoegen van kennis, tot 'intelligence' en vervolgens een interventie vanuit de politie of een andere veiligheidspartner. De onderstaande tekening illustreert het proces van handelingen vanaf het moment van waarnemen tot en met het feitelijk optreden (opvolgen).[1]

Het verzamelen en verkrijgen van informatie, ongeacht of dit met sensoren gebeurt of via eigen waarneming, is geen doel op zich. Zo wordt er van tevoren een keuze gemaakt welke te verkrijgen informatie noodzakelijk is voor de (uitvoering van de) politietaak en is voorzien in analyse en duiding van de informatie. Verder geldt er wet- en regelgeving voor het omgaan met politie-informatie en zijn er binnen de politie voorzieningen getroffen rondom dataprotectie, autorisatie, verwerking en gebruik van die data die eventueel herleidbaar zijn tot personen en dus persoonsgegevens.

2. Sensing en het gezag

Sensing dient ter uitvoering van de politietaak (artikel 3 van de Politiewet 2012). De inzet van sensoren is ingekaderd door de Politiewet, de Gemeentewet en het Wetboek van Strafvordering en vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het gezag. Daarbij wordt ook getoetst aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Bij de beslissing tot inzet van sensoren vervullen de gezagsdragers en de lokale driehoek een sleutelrol. Via de driehoek vindt afstemming plaats over het moment van feitelijke inzet, duur, intensiteit en handhaving. Deze werkwijze is al gebruikelijk als het gaat om toepassing van cameratoezicht in het publieke domein. De bestuurlijke regie bij cameratoezicht ligt bij het lokaal bestuur en de politie vervult daarbij de operationele regie, ook in die gevallen waarin camera's van private partners zicht bieden op (gedeelten van) de openbare weg. Het ligt voor de hand dat inzet van andere –mogelijk nieuwe- sensoren ter handhaving van de openbare orde een soortgelijk besluitvormingsproces doorlopen. In bepaalde gevallen is voor de inzet van sensoren uitdrukkelijke toestemming van de gezagen voorgeschreven. Zo is voor sensing in het kader van stelselmatige observatie toestemming vereist van de officier van justitie en geschiedt de inzet van vaste camera's ten behoeve van de openbare

[1] TNO, "Technologieradar Veiligheid 2014 - relevante technologische ontwikkelingen als input voor (kennis- en) innovatieagenda's", pag. 13.

orde handhaving met toestemming van de burgemeester op grond van artikel 151c van de Gemeentewet.

3. (publiek-private) Samenwerking

Een groot deel van de door de politie benodigde informatie komt in de naaste toekomst steeds meer uit sensoren. Volgens de politie is voorspelbaar dat voor 2020 90% van de (geautomatiseerde) informatiestromen die op de politie afkomen, afkomstig is uit private en publieke sensoren.[2] De politie zal hier dus niet alleen kunnen optreden. Zij zal –meer nog dan nu- dienen te werken vanuit een "netwerk centrische gedachte", waarbij ook (meer) coalities met andere publieke partners in de veiligheidsketen, en met private partijen en burgers zullen (moeten) worden aangegaan. Binnen de talloze netwerken in de samenleving zijn veel voor de politie relevante signalen op te halen, bijvoorbeeld bij burgers, private partijen en andere overheidsinstanties, waaronder toezichthouders en handhavers. Deze partners gebruiken zelf ook sensoren voor hun werk. Hun (sensor)informatie, voor zover dit bijdraagt aan de uitvoering van de politietaak en voldoende geanalyseerd, is voor de politie waardevol. Private partijen die zelf een rol vervullen in de veiligheidsketen – bijvoorbeeld in het kader van de beveiliging van bedrijventerreinen en winkelgebieden - delen in bepaalde gevalle hun (sensor)informatie reeds met de politie, bijvoorbeeld in geval van incidenten[3]. De politie zet in op vergroting van het vermogen om relevante sensordata en –informatie te ontvangen en te delen met organisaties buiten de politie. Ook wil de politie met enkele publiek-private partners tot structurele voorzieningen komen ten aanzien van sensing voor wat betreft de inname van sensorinformatie en de mogelijkheden tot onderlinge informatiedeling. Dit alles uiteraard passend binnen de daarvoor bestaande wettelijke kaders van de privacybescherming. Deze aanpak is essentieel want de focus bij versterking van de alertheid en slagkracht van de politie ligt vooral bij maatschappelijke verstoringen. Pps-verbanden kunnen de politie hier in staat stellen effectiever en efficiënter te presteren. Publiek-private ketensamenwerking is daarom nu en in de toekomst van groot belang om de politie te voorzien van noodzakelijke informatie.

4. (wettelijk) Kader voor inzet van sensoren

De inzet van sensoren vindt plaats binnen de daarvoor gestelde kaders volgens de Politiewet, de Gemeentewet en het Wetboek van Strafvordering. Via rechterlijke controle achteraf kan in een concrete (straf)zaak de rechtmatigheid van de toepassing van sensoren in die situatie worden getoetst. Wat betreft sensing ten behoeve van de opsporing van strafbare feiten is uit de jurisprudentie van de Hoge Raad af te leiden dat de inzet van sensoren kan worden gebaseerd op artikel 3 van de Politiewet 2012 en op artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering, waarin de opsporingsbevoegdheid voor de politie is vastgelegd . Daarbij geldt dan wel als voorwaarde dat de inzet van sensing in het desbetreffende geval slechts "een beperkte inbreuk op grondrechten van burgers" maakt en "niet zeer risicovol is voor de integriteit en beheersbaarheid van de opsporing."[4] Als sensing verder reikt en het karakter krijgt van stelselmatige observatie, moet aan de daarvoor geldende voorwaarden van artikel 126g, 126o c.q. 126zd van het Wetboek van Strafvordering worden voldaan.[5] De politie kan ook sensoren inzetten voor de handhaving van de openbare orde in gevallen waarin sprake is van een concrete verstoring van de openbare orde dan wel een concrete dreiging daarvan. De inzet daarvan kan dan eveneens worden gebaseerd op artikel 3 van de Politiewet 2012. Dit laat onverlet de verantwoordelijkheid van de burgemeester ingevolge artikel 151c van de Gemeentewet en het wetsvoorstel 'flexibel cameratoezicht' [6], dat het mogelijk maakt om verplaatsbare camera's in te zetten voor cameratoezicht binnen gemeenten. Tot slot is

---

[2] Ter illustratie: uit het Onderzoek "Cameratoezicht in Nederland, een schets van het Nederlandse cameralandschap" (S. Flight, DSP-groep/WODC, Amsterdam, 2013) blijkt bijvoorbeeld al dat van het toen in kaart gebrachte aantal publieke en private zo'n circa 500 camera's van de politie zijn. De schatting van het aantal gemeentelijke camera's was ca. 3.300. het aantal camera's van politie en gemeenten bedraagt daarmee minder dan 1% van het totaal. Het aantal bewakingscamera's van private partijen beslaat circa 1,5 miljoen (ca. 97%.) en het aantal camera's ten behoeve van openbaar vervoer en verkeerstoezicht beslaat circa 50.000 (ca. 3%)

[3] Zie ook het Onderzoek "Cameratoezicht in Nederland, een schets van het Nederlandse cameralandschap" (zie vorige noot) en voorbeelden van samenwerking in toezichtscentrales.

[4] Vgl. HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1569.

[5] Van stelselmatige observatie is sprake als sensing in verband met de duur, intensiteit en frequentie ervan geschikt is om een min of meer compleet beeld te verkrijgen van bepaalde aspecten van het persoonlijk leven van de betrokkene (Kamerstukken II, 1996-1997, 25 403, nr. 3, blz. 26 en 27).

[6] Kamerstukken II 2012-2013, 33 582, nr. 1-3.

denkbaar dat de politie sensing inzet ter uitvoering van haar hulpverlenende taak, bijvoorbeeld in het geval van calamiteiten. Ook dan kan artikel 3 van de Politiewet 2012 als basis voor de inzet daarvan dienen.

5. Privacy en veiligheid

Het gebruik van sensoren ten behoeve van de politietaak dient de veiligheid en raakt ook de privacy. In mijn brief van 20 mei jl. aan uw Kamer met mijn reactie op de oproep van de privacycoalitie[7] heb ik aangegeven dat veiligheid en privacy voor een belangrijk deel in elkaars verlengde liggen. Een veilige samenleving staat borg voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, terwijl tegelijkertijd voor het garanderen van een veilige samenleving inbreuken op de persoonlijke levenssfeer noodzakelijk kunnen zijn. Dit is ook het geval bij sensing. Daar waar de sensoren voor de politie (persoons)gegevens genereren die worden verwerkt, is het regime van de Wet politiegegevens (Wpg) en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) van toepassing. In dergelijke gevallen dient de vraag of inzet van sensoren toelaatbaar is, te worden beantwoord aan de hand van acht toetsstenen, zoals ook genoemd in mijn brief aan de Tweede Kamer over mijn onderhoud met de privacycoalitie, namelijk:

1) Is de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk voor een legitiem doel?
2) Voldoet de verwerking van persoonsgegevens aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit?
3) Is de doelbinding wettelijk vastgelegd en voldoende ingekaderd?
4) Is er een adequate regeling van toegang tot de persoonsgegevens?
5) Zijn de persoonsgegevens goed beveiligd?
6) Zijn de bewaartermijnen goed geregeld?
7) Is er, waar nodig, een Privacy Impact Assessment (PIA) uitgevoerd?
8) Is het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens goed geregeld?

De huidige privacyregelgeving en de hierboven genoemde (toetsings)kaders zijn voldoende toegesneden op het gebruik van sensoren door de politie. Er is geen aanleiding voor het gebruik van sensoren door de politie te komen tot aanvullende wetgeving.[8] Wanneer een nieuwe sensor(technologie) wordt overwogen zal vanzelfsprekend worden beoordeeld of de regelgeving daarin eveneens voldoende voorziet. In voorkomende gevallen kan dan een PIA worden uitgevoerd. Van het gebruik van sensoren moet worden onderscheiden de mogelijkheid om data afkomstig van verschillende sensoren met elkaar te koppelen en daardoor nieuwe data te creëren. Het betreft hier een vorm van geautomatiseerd vergelijken van politiegegevens met andere politiegegevens of eventueel andere dan politiegegevens. Een dergelijke vorm van gegevens-verwerking behoort tot de dagelijkse politiepraktijk. De grondslag daarvoor is te vinden in artikel 11 Wpg. De (werk)wijze binnen de politie waarop data uit verschillende bronnen (waaronder sensoren) in de operationele praktijk worden gecombineerd, hoe daarin verbanden worden gelegd en hoe een handelingsperspectief wordt bepaald leidende tot een politieoptreden, ziet op "intelligence". Dit proces heb ik eerder in deze beleidsvisie geschetst en valt buiten de scope van sensing.

6. Sensoren in een netwerk en gedragsherkenning

Het document van de politie geeft aan dat sensoren (gefaseerd) zijn in te passen in een (sensor)netwerk omdat dit een geschikt instrument is voor een "real time aanpak". Hiermee wordt gedoeld op de situatie dat het (sensor)netwerk kan worden geactiveerd en benut om in concrete gevallen direct tot aanhouding te kunnen overgaan. Een dergelijke aanpak leidt tot efficiënt en intelligent gebruik van informatie uit verschillende sensoren en hierdoor kan de politie criminaliteit effectiever en efficiënter voorkomen c.q. sneller en gerichter ingrijpen bij incidenten. Aldus kan de heterdaadkracht worden vergroot. Ter verduidelijking geef ik enkele voorbeelden.

---

[7] Brief van 20 mei 2015 (Kamerstukken II 2014-2015, 32 761, nr. 83).

[8] Overigens met dien verstande dat wel -in het kader van de versterking prestaties strafrechtsketen- wordt nagedacht over verankering van een techniekonafhankelijke bevoegdheid voor het heimelijk lokaliseren van personen, ter uitvoering van bijzondere opsporingsbevoegdheden.

Voorbeeld 1: in geval van een concrete verdenking van ladingdiefstallen op parkeerplaatsen kunnen afwijkende gedragingen door de politie gemonitord worden met een netwerk van camera's op de betreffende parkeerplaatsen. Als met een auto veelvuldig achter elkaar parkeerplaatsen worden bezocht, bij vrachtwagens wordt gestopt en dergelijke, is het zaak om vast te stellen of het hier gaat om voorbereidingen van ladingdiefstallen. Een dergelijke aanpak is met succes ingezet met Secure Lane[9]. Voorbeeld 2: met behulp van camera's op particuliere bedrijventerreinen of in en rond winkelcentra zouden op dezelfde wijze ook bewegingen van "mobiele bendes" die zorgen voor inbraakgolven bij bedrijven of winkels in diverse steden, kunnen worden gevolgd. Wanneer deze bendes ontkomen via de snelweg kunnen ook camerabeelden op die locaties worden benut. Door de bendes met dit (private en publieke) cameranetwerk te monitoren kunnen misdrijven worden voorkomen door tijdig in te grijpen of kan achteraf na het plegen van het delict effectiever tot aanhouding worden overgegaan omdat de vluchtroutes van de daders kunnen worden bepaald. De vorming van een landelijk alles dekkend (sensor)netwerk waarmee op voorhand een ieders gang kan worden nagegaan zal niet plaatsvinden. In dezen volg ik onverkort de lijn, zoals verwoord door mijn ambtsvoorganger op de Kamervragen van de heer Marcouch.[10] Sensoren kunnen ook bijdragen tot profilering (patroonherkenning). Een dergelijke toepassing van sensoren -waarbij uiteindelijk daderprofielen worden aangemaakt- is toelaatbaar. De politie mag zich in de uitoefening van haar taak baseren op daderprofielen die zijn aangemaakt op basis van politie-informatie en –analyses. Als daarbij sensoren (bijvoorbeeld camera's) zijn ingezet waarbij afwijkende gedragingen zijn vastgelegd, kunnen ook die gegevens bijdragen tot profilering.[11]

7. Rol van de politie bij (de ontwikkeling van) sensoren

De politie ontwikkelt niet zelf allerlei vormen van sensoren. Zij stelt zich op als eindgebruiker. De politie richt zich daarnaast rondom nieuwe sensingtechnologiën op co-creatie met externe kennisinstellingen en de pps-sector. Daarbij is ook co-financiering van gezamenlijke initiatieven mogelijk. Wat betreft de verschillende rollen acht ik een verduidelijking op zijn plaats. Daar waar het sensoren betreft die de politie *reeds gebruikt*, spreekt het vanzelf dat de politie deze sensoren zelf slechts toepast met het doel waarvoor die sensoren zijn ingevoerd (handhaving, opsporing, hulpverlening), deze exploiteert, onderhoudt en waar nodig vervangt. Als daarbij nieuwe inzichten ontstaan over nieuwe mogelijkheden kunnen die uiteraard in de politieorganisatie ontstaan maar ook kunnen die zijn aangereikt vanuit kennisinstellingen, private partijen en dergelijke. De politie zal zich daarvoor openstellen en dit ook kunnen aanjagen. De ontwikkeling van *nieuwe sensoren* is bij uitstek een aangelegenheid voor pps-verbanden waarin ook de politie participeert. In dit licht moet de co-creatie met andere partijen, inclusief kennisinstellingen, worden gezien. Deze rol doet overigens niets af aan de uiteindelijke zeggenschap en verantwoordelijkheid van de politie als zo'n nieuwe sensor voor het politiewerk is geïntroduceerd. De rol van de politie als eindgebruiker bij het ontwikkelen van sensoren houdt in dat de politie niet zelf exclusief gaat investeren in kennisopbouw en –vergaring rond nieuwe technieken: de politie geeft vooral aan welke (gebruiks)eisen zij, ter uitvoering van de haar opgedragen politietaak, aan een bepaalde sensortechniek stelt. De ontwikkeling van sensoren dient te worden onderscheiden van het *gebruik van sensoren zèlf*. De politie gebruikt deze uitsluitend ter uitvoering van de politietaak en uiteraard voor geen enkel ander doel. Daar waar de sensoren in pps-verband data opleveren die vervolgens worden verwerkt en gebruikt, zal het gebruik van die data per partner verschillen. In het geval van een gezamenlijke toezichtruimte voor cameratoezicht bijvoorbeeld (waar beelden van camera's van diverse publieke en private partijen, zoals politie, NS, Rijkswaterstaat en bedrijfsleven samenkomen) zal nooit sprake zijn van gemeenschappelijk gebruik van data. Elke partij –dus ook de politie- heeft een eigen specifieke taak en gebruikt de data uitsluitend voor dat eigen (specifieke) doel. De gemeenschappelijke initiatieven vanuit de diverse partijen in pps-verband, leidend tot samenwerkingsverbanden, kunnen uiteraard wel door de onderscheiden partijen samen worden gefinancierd. Ook hier is dus co-financiering, ook vanuit de politie, mogelijk.

---

[9] http://www.hetccv.nl/dossiers/overvalcriminaliteit/secure-lane

[10] Handelingen Tweede Kamer 2013-2014, Aanhangsel, nr. 2041.

[11] Profilering (patroonherkenning) is "het gericht en proactief optreden aan de hand van een combinatie van bepaalde selectiecriteria, zoals eigenschappen, gedragingen of kenmerken van verdachten (zoals onder meer leeftijd, kledingstijl, werkwijze)" (Kamerstukken II, 2013-2014, 29 628, nr. 423, blz. 1.).

8. Proeftuinen voor nieuwe middelen en technologieën

Voor de inzet van nieuwe middelen of wezenlijke veranderingen in de bestaande inzet van sensoren is zorgvuldige besluitvorming nodig. Bepalend is dat deze dienen ter uitvoering van de politietaak en daar ook effectief aan bijdraagt en past binnen de wettelijke kaders en regels voor de privacy(bescherming). Daarbij kan in voorkomende gevallen een PIA wordt toegepast. Een en ander is hiervoor aan bod gekomen. Ik voeg hier nog een andere invalshoek aan toe.
Nieuwe technieken en sensoren die de politie wenst toe te passen, dienen op een verantwoorde wijze worden beproefd, alvorens ze daadwerkelijk aan het instrumentarium van de politie worden toegevoegd en kunnen worden ingezet. Ik sta daarom in afstemming met de politie voor om te komen tot één of enkele proeftuinen, waarbinnen – gecontroleerd, transparant en herkenbaar voor het publiek en in nauwe samenwerking met kennisinstellingen en publiek-private partijen– door de politie kan worden geëxperimenteerd met nieuwe sensoren of doorontwikkelde bestaande sensoren. Een dergelijk 'operational field lab' bestaat bijvoorbeeld al voor de doorontwikkeling van gemeentelijk cameratoezicht[12] en ook voor Secure Lane. Een soortgelijke proefomgeving wil ik ook (doen) realiseren, daar waar het specifieke sensortechnologie van en voor de politie betreft. Experimenteren met (sensor)technieken acht ik van belang omdat het de politie in staat stelt tijdig gewenste nieuwe technieken uit te proberen en uiteindelijk – met inachtneming van de door mij eerder genoemde uitgangspunten rondom sensing - in te zetten in de strijd tegen (sensoren van) criminelen en ordeverstoorders. Dit is noodzakelijk want kenmerk van de sensortechnologie is dat deze zich voortdurend door ontwikkelt en steeds weer nieuwe toepassingsmogelijkheden biedt. Het kan en mag niet zo zijn dat de politie ten opzichte van criminelen en terroristen in innovatieve (sensor)mogelijkheden op achterstand geraakt. Illustratief in dit verband is bijvoorbeeld dat criminelen in spy-shops gewoon allerlei soorten bakens soms niet groter dan een luciferdoosje– kunnen kopen en inzetten tegen de politie.

In mijn optiek doorloopt de invoering en toepassing van nieuwe (sensor)technieken een aantal stappen, namelijk * 1. idee-vorming * 2. experimenteren * 3. (wetenschappelijke) validatie * 4. besluitvorming (incl. eventueel benodigde wetgeving) * 5. implementatie * 6. feitelijke gebruik (inzet) * 7. (eventueel) (wets)evaluatie.

Concreet betekent dit dat, nadat een idee is gevormd over een nieuwe of verder ontwikkelde bestaande sensortechniek (fase 1), de experimentele fase start, gevolgd door een validatiefase (fasen 2-3). Daarin zijn het testen in de praktijk, toetsen en evalueren, ook op effectiviteit en kwaliteit van het middel, uitgangspunt. Dit samenspel gebeurt veelal samen met kennis-instellingen. De wetenschap speelt in elk geval in fase 3 een rol. Vervolgens vindt besluitvorming, implementatie en daadwerkelijke toepassing in het politiewerk plaats (fasen 4-5-6). Voor zover de betreffende (sensor)techniek certificering behoeft, doorloopt deze dezelfde procedure met aansluitend de keuring in het kader van het Besluit technische hulpmiddelen[13]. Dezelfde stappen worden doorlopen in het geval van fundamentele uitbreiding van de functies van reeds in gebruik zijnde sensoren. Het is niet mijn bedoeling om elk gebruik van sensoren, eenmaal toegevoegd aan het instrumentarium en ingezet, continue en structureel te monitoren en te evalueren. Van dit principe zal uiteraard kunnen worden afgeweken, bijvoorbeeld in het kader van een overeengekomen wetsevaluatie waarbij een nieuwe sensortechniek is geïntroduceerd (fase 7). Het hierboven beschreven proces voor de invoering va sensortechniek dient binnen de politie gestandaardiseerd en geborgd te worden in alle lagen van de politieorganisatie. De experimenten vinden vanzelfsprekend plaats binnen de daarvoor geldende regels rondom privacybescherming. Bij de vraag of uiteindelijk een bepaalde sensingtechniek aan het instrumentarium moet worden toegevoegd kan ook een PIA worden toegepast, alsmede, in voorkomende gevallen, een impactanalyse op de eventuele gevolgen voor de bedrijfsvoering en ICT.

[12] Bijvoorbeeld het project Stratumseind in Eindhoven.
[13] Certificering geldt voor de technische (hulp)middelen zoals omschreven in het Besluit technische hulpmiddelen strafvordering (Stb. 2006, 524, zoals nadien gewijzigd).

9. Wetenschap en sensortechnologie

Sensortechnologie ontwikkelt zich in een rap tempo en niet uit te sluiten is dat zich in de naaste toekomst mogelijkheden kunnen aandienen voor eventuele toepassing van zogenaamde "intieme sensortechnologie" in het politiewerk. Bijvoorbeeld om daarmee informatie te verkrijgen over bewegingen of zelfs voorspellingen te kunnen doen over riskant of voor de omgeving gevaarlijk gedrag. Toepassing van intieme sensortechnologie op deze wijze – of wellicht varianten daarop – is op dit moment geen operationele praktijk. Wel zijn andere vormen van locatiebepaling in het kader van de opsporing al gebruikelijk, bijvoorbeeld via opsporingsbevoegdheden naar telefoonverkeer en GSM-gebruik. Ook het aanbrengen van een peilbaken op een voertuig, in combinatie met GPS, behoort al tot de mogelijkheden. Een stap verder is het aanbrengen van een baken op een persoon, bijvoorbeeld op of aan de kleding of op het lichaam. De toepassingsmogelijkheden van sensortechnologie zijn, naar mag worden verwacht, op termijn ruim. Dit zal zeker verder (kunnen) bijdragen tot nog slagvaardiger politieoptreden. Doch er dienen zich dan indringend(er) vragen en dillema's op van ethische en juridisch-rechtsstatelijke aard. Deze vragen dienen telkens weer bij elke discussie over introductie van een nieuwe, soms verder gaande, sensortechniek tijdig en afdoende te worden beantwoord. Ook met het oog daarop acht ik het van belang dat wordt voorzien in een tijdige en transparante vorm van wetenschappelijke validatie van de proefnemingen met sensortechnologiën in het fieldlab.

Het betrekken van wetenschappers, bijvoorbeeld gerekruteerd uit juridische, ethische en technologische (ICT) huize, die rondom nieuwe mogelijkheden van sensingtechnologie voor de politie meekijken, biedt een mogelijkheid om dergelijke ethische en juridische vragen en dilemma's de revue te laten passeren. Ik wil aldus bevorderen dat met en binnen de politie het debat over het wel of niet willen of kunnen introduceren en toepassen van bepaalde nieuwe sensortechnieken in het politiewerk bij elke proefneming in een fieldlab gevoerd wordt c.q. blijft worden.

Zo'n vorm van transparantie en toetsbaarheid van in te voeren nieuwe sensortechnologie vergroot bovendien de legitimiteit van het politiewerk en dus ook de uiteindelijke feitelijke toepassing van die nieuwe vormen van sensoren. Het draagt tenslotte bij tot gefundeerde besluitvorming op operationeel en politiek bestuurlijk niveau. De door mij voorgestane wetenschappelijke validatie heeft een adviserend karakter ten behoeve van de politieleiding en krijgt een plaats binnen 'operational field labs' (in het bijzonder in fase 3).

+++